

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně **K. G.**, zastoupené JUDr. Rudolfem Hrubým, advokátem se sídlem Lišov, náměstí Míru 140/1, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 8. 2018, č. j. 58 Ad 9/2018-29,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2018, č. j. 59120/18/JH, Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Českých Budějovicích (dále jen „úřad práce“), nepřiznal žalobkyni dávku státní sociální podpory - příspěvek na bydlení. Odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 5. 2018, č. j. MPSV-2018/104155-913, a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který ji rozsudkem ze dne 6. 8. 2018, č. j. 58 Ad 9/2018-29, zamítl.

[2] Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že prostor označený jako „byt č. X“ v podkroví domu č. p. X v Č. V., který žalobkyně užívá, nesplňuje znaky legální definice bytu podle § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), neboť není pro trvalé užívání jako byt určen podle předpisů

stavebního práva ani není jako byt zkolaudován. Uvedl, že stěžejním důkazem v řízení o žádosti o příspěvek na bydlení je stanovisko stavebního úřadu. Takové stanovisko bylo vydáno stavebním úřadem v Českých Velenicích – sdělení ze dne 26. 9. 2019, sp. zn. Výst. 2938/16/Ku, č. j. 3385/16/SO (dále jen „stanovisko stavebního úřadu ze dne 26. 9. 2016“) a vyplývá z něj, že byt žalobkyně vznikl nepovolenými stavebními úpravami rodinného domu. Tento stav byl pro potřeby předmětného řízení ověřen stavebním úřadem ke dni 26. 2. 2018 (sdělení sp. zn. Výst. 0724/18/Ku, č. j. 0885/18/SO).

[3] Stavební úřad si pro své stanovisko zajistil řadu listinných podkladů, vyslechl znalce, který dům oceňoval v roce 2010 pro účely převodu ze státního majetku na současného vlastníka a pronajímatele, pana F. K., a vyslechl také svědka, který v tomto domě nejméně do poloviny roku 2009 bydlel. Z těchto podkladů vyplynulo, že v domě č. p. X byly ke dni uzavření kupní smlouvy pouze dvě bytové jednotky; k tomuto stavu se nicméně žádná stavebně technická dokumentace nedochovala. Ve spise je dále založena zjednodušená dokumentace skutečného provedení stavby označená jako pasport stavby, kterou pořídil pan F. K. dne 9. 3. 2015; z ní se podává, že dům obsahuje tři byty. Tento pasport stavby ověřil stavební úřad dne 21. 1. 2016 s poznámkou, že nelegalizuje stavbu a nepotvrzuje souladnost stavby se stavebním zákonem.

[4] Na základě výše uvedených skutečností dospěl krajský soud k závěru, že mezi stavebně technickým uspořádáním domu č. p. X v době jeho převodu ze státu na současného vlastníka a stavem ke dni žádosti o příspěvek na bydlení je rozdíl. To znamená, že v předmětném domě prokazatelně došlo ke stavebním úpravám, které podléhají povolovacímu řízení podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“). Takové stavební úpravy ovšem nelze legalizovat vyhotovením pasportu. Krajský soud uvedl, že pasport stavby bylo namísto pořádit v době převodu domu, kdy měl (při absenci projektové dokumentace) zaznamenat existenci dvou bytových jednotek. Následná změna stavební dispozice domu vyžadovala přivolení stavebního úřadu v ohlašovacím nebo povolovacím řízení. Na takovou změnu pasport stavby vztáhnout nelze, neboť by to znamenalo obcházení povolování staveb podle stavebního zákona. Žalobkyně rovněž pomíjí poznámku stavebního úřadu v osvědčení ze dne 21. 1. 2016 o tom, že se jím neosvědčuje realizace stavby a ani nepotvrzuje správnost podle stavebního zákona; toto stanovisko tudíž není ani v rozporu s právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 344/2016-42, na kterou žalobkyně odkazovala. Vlastníkem domu předložený pasport stavby proto neodpovídá požadavkům § 125 odst. 3 stavebního zákona a existenci bytu žalobkyně neosvědčuje. Tvrzení žalobkyně, že stavba byla od počátku vybavena třemi byty, tedy nemá oporu v dokumentaci předložené stavebním úřadem.

[5] Konečně krajský soud uvedl, že pro úsudek o tom, zda tato část domu č. p. X odpovídá definici bytu uvedené v ustanovení § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, není relevantní ani okolnost, zda bylo zahájeno či probíhá řízení o odstranění nepovolených stavebních úprav.

[6] Proti tomuto rozsudku podává žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, kterou opírá o důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

pokračování

[7] Stěžovatelka v kasační stížnosti ovšem v zásadě jen opakuje své žalobní námitky. Trvá na tom, že užívá byt splňující definici uvedenou § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře; tato skutečnost byla prokázána platným pasportem stavby, který je veřejnou listinou, a je zadokumentován podle § 125 stavebního zákona. Uvedla, že jí užívaný byt existuje fyzicky i právně, což bylo potvrzeno příslušným stavebním úřadem. K tomu odkázala na výše zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu 12. 4. 2017, č. j. 1 As 344/2016-42, z něhož se podává, že *„účelem právní úpravy § 125 stavebního zákona je nastolit stav právní jistoty ohledně technického provedení v minulosti povolené stavby a jejího účelu, jejíž dokumentace zcela chybí, případně není dostatečným zdrojem informací o stavbě; umožňuje také určit účel užívání stavby, o němž se nedochovaly doklady“*.

[8] Dodala, že stavební úřad, úřad práce ani jiné správní orgány nikdy nevedly a ani nyní nevedou s vlastníkem předmětného domu žádné správní řízení, a to ani ohledně stavebních úprav nebo změny v užívání stavby. Žádný správní orgán tudíž nemohl prokázat provedení údajných stavebních úprav nebo údajné změny v užívání.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] S ohledem na to, jakým způsobem je v nyní projednávané věci formulována kasační argumentace stěžovatelky, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout, že řízení ve správním soudnictví, včetně řízení o kasační stížnosti, je ovládáno dispoziční zásadou. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 větě za středníkem s. ř. s. je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.), a proto obsah stížnostních bodů a kvalita jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčují obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Rozsudek krajského soudu je tedy přezkoumáván v intencích kasačních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení tohoto soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Jinými slovy, *„[u]vedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem“* (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58).

[13] Nejvyšší správní soud ve světle výše uvedeného nemůže odhlédnout od skutečnosti, že námitky uplatněné v kasační stížnosti se až na výjimku dále uvedenou zcela kryjí s námitkami žalobními. Stěžovatelka totiž v podstatné části kasační stížnosti jen opakuje

argumentaci, která již byla vypořádána v řízení před krajským soudem. V této souvislosti je nutno poukázat na judikaturu tohoto soudu, podle níž „stěžovatelům nic nebrání zopakovat žalobní argumentaci v případech, kdy ji krajský soud dostatečně nevypořádal, směřuje-li taková argumentace k existenci kasačního důvodu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (tedy nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí či jiné vadě řízení před krajským soudem – v tomto případě nevyčerpání žalobou vymezeného předmětu řízení). Nejsou-li stěžovatelé spokojeni se skutkovým či právním posouzením věci, musí být z obsahu kasační stížnosti zřejmé, které závěry krajského soudu pokládají stěžovatelé za nedostatečné, respektive nesprávné, a z jakého důvodu. Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřijatelnou, neboť se májí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.)“ (rozsudek ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016-40). Jak již bylo výše popsáno, tímto směrem kasační argumentace vedena není. Stěžovatelka namítá nesprávné posouzení právní otázky – naplnění legální definice bytu ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, její námitky však již byly krajským soudem srozumitelně a přezkoumatelně vypořádány; případnou nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí by kasační soud musel zohlednit *ex officio* – viz ustanovení § 109 odst. 4 věta za středníkem s. ř. s. Z tohoto pohledu pak lze konstatovat, že úvahy krajského soudu jsou v nyní posuzované věci dostatečně zřetelné a logické, přičemž nechybí detailní rozbor a vypořádání žalobních námitek ohledně fyzické a právní existence stěžovatelkou užívaného bytu, jakož i pasportu stavby a jeho důkazní hodnoty; jedná se tedy o rozsudek přezkoumatelný, opírající se o konkrétní ustanovení zákona.

[14] S výjimkou dále uvedenou lze tedy uzavřít, že kasační argumentace pouze kopíruje, respektive parafrázuje (krajským soudem přezkoumatelně vypořádanou) argumentaci žalobní; touto částí kasační stížnosti se proto Nejvyšší správní soud nemohl věcně zabývat pro její nepřijatelnost (viz body [12] a [13] tohoto odůvodnění).

[15] Jedinou argumentací přesahující argumentaci žaloby je poukaz stěžovatelky na to, že žádný orgán dosud nezahájil správní řízení ve věci nepovolených stavebních úprav nebo změny v užívání stavby. Provedení tvrzených stavebních úprav v domě č. p. X proto nemohlo být prokázáno. Touto námitkou stěžovatelka v podstatě polemizuje se závěrem krajského soudu, že okolnost, zda je či není vedeno řízení o odstranění stavebních úprav, nemá vliv na úsudek o tom, že byt obývaný stěžovatelkou neodpovídá legální definici § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Tato námitka je nedůvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že z pohledu naplnění zákonem stanovených předpokladů pro výplatu příspěvku na bydlení je zcela nerozhodné, zda příslušný stavební úřad řízení o odstranění nepovolené stavby zahájil, či nikoli. Krajský soud správně dovodil, že rozhodující je obsah stanoviska stavebního úřadu ze dne 26. 9. 2016, které dostatečně prokazuje, že mezi stavem domu č. p. X v roce 2010, kdy tuto nemovitost nabyt současný vlastník, a stavem v roce 2015, kdy tento vlastník vyhotovil zjednodušenou dokumentaci skutečného provedení stavby (tzv. pasport stavby), je rozdíl, který svědčí o tom, že v předmětném domě byly provedeny stavební úpravy bez příslušného povolení či opatření stavebního úřadu. To, zda bude zahájeno správní řízení, které by na toto zjištění reagovalo z pohledu zájmů chráněných stavebním zákonem, je pro nyní posuzovanou věc irelevantní.

pokračování

[17] V této souvislosti nelze pominout ani skutečnost, že v případě stanoviska stavebního úřadu ze dne 26. 9. 2016 se jedná o *sdělení*, jakožto úkon správního orgánu podle části čtvrté správního řádu (§ 154 a násl. - *Vyjádření, osvědčení a sdělení*), které vydal stavební odbor Městského úřadu České Velenice, jakožto orgán k tomu věcně příslušný a v rámci svých zákonných pravomocí. Na takový akt je proto třeba hledět jako na zákonný a věcně správný do okamžiku, kdy bude nahrazen či zákonem předvídaným způsobem zrušen (zde postupem podle § 156 odst. 2 správního řádu). Vzhledem k tomu, že stanovisko stavebního úřadu ze dne 26. 9. 2016 nebylo zrušeno – naopak, bylo potvrzeno sdělením téhož správního orgánu ze dne 26. 2. 2018 – platí i nadále výše konstatovaná presumpce správnosti a zákonnosti jeho obsahu.

[18] Konečně je třeba také připomenout, že o kasační stížnosti stěžovatelky ve věci příspěvku na bydlení u téhož obytného prostoru rozhodoval Nejvyšší správní soud za stejného skutkového i právního stavu již dvakrát, a to rozsudky ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017-28, a ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Ads 269/2018-17. V těchto rozsudcích přitom shora popsané (shodné) závěry krajského soudu plně proboval. Ke stejnému názoru dospěl Nejvyšší správní soud rovněž v řízení o kasační stížnosti obyvatele „*bytové jednotky č. X*“ v předmětném domě (viz rozsudek ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 Ads 253/2017-26). Od těchto závěrů nemá kasační soud důvod se odchýlit ani v nyní projednávané věci, neboť stěžovatelka nepředložila žádný důkaz, kterým by existenci nepovolených stavebních úprav v domě č. p. X, respektive legální vznik samostatné bytové jednotky – „*bytu č. X*“ - vyvrátila.

[19] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[20] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v soudním řízení před Nejvyšším správním soudem jakékoliv důvodně vynaložené náklady vznikly; soud tak žalovanému náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu